

tilbage, saa er der Intet i Veien for, at et saadant lille Fort, hvor lille det er, og hvor ringe Besætning det end har, kan forsvare sig i, lad os sige, 8 eller 14 Dage og derved i høi Grad genere Fjendens Operationer op i Landet. Mulig kan det hindre Fjenden i, hvad han har en stor Interesse i, at overrende store Stykker af Landet, for at hindre det værnepligtige Mandskab fra at møde ved Janerne. Ganste vist kan det ikke fuldstændig hindre ham deri, men det vil dog kunne hjælpe til i den Retning. Nu er der ganste vist efter Planen tænkt anlagt ligeoverfor Fredericia et Fort ved Middelfart, saavidt jeg kan se mellem Middelfart og Strib. Dette Fort vil, saavidt jeg kan skjønne, ikke komme til at ligge længere fra Fredericia Banegaard, end at det vil kunne hindre al Brug af denne Banegaard ved sine Skud, vel at mærke, hvis det er ganste overordentlig rigelig udstyret med Ammunition, saa at det kan skyde paa denne Banegaard Dag og Nat og derved sikre sig, at Fjenden ikke færdes der. Men jeg er bange for, at Fjenden vil temmelig let kunne bygge et Stykke Jernbane udenom denne Banegaard, saa at det ikke vil være tilstrækkeligt at hindre Brugen netop af denne Banegaard. Banegaarden i Fredericia er jo en Rekrusamentsbanegaard, baade Banen fra Kolding og Banen fra Vejle komme ind til Fredericia og løbe sammen i en Spids, saa at de gaa ud fra Fredericia i en ikke meget stor Afstand fra hinanden. Der maa en Fjende, der vil bemestre sig Banen, uden stor Vanskelighed kunne slaa et Stykke Bane mellem de to Grene af den eksisterende Bane og derved mulig kunne gjøre Fortet ved Middelfart illusorisk i den Retning. Hvis den vestjydske Jernbane, som foreslaaet af Regjeringen, skal fortsættes fra Ribe sønderefter i Tilslutning til en ny Jernbane fra Lønder, skal jeg ikke negte, at jeg anser det for i høi Grad ønskeligt, at vi ligeledes for den vestjydske Jernbane faae et Spærrefort som et Middel til at hindre Fjenden i at bruge Jernbanen til sin Nytte, idetmindste 8 eller 14 Dage efterat han er gaaet over Grændsen.

Hvad angaar de Foranstaltninger, der ere foreslaaede truffne til Fordel for Marinen, da skal jeg ikke udtale mig videre om dem. Det forekommer mig, at der fra Regjeringens Side er viist et meget stort, ja maaske et noget for stort Maadehold i Forlangender, hvad Uviklingen af Flaadens Materiel angaar. Jeg vilde gjerne have set, at vi vare komne til en Sømagt af en noget anden Bessaffenhed end den, som vi kunne vente at komme til efter Regjeringens Forslag i Løbet af 12 Aar. Smid- lertid skal jeg ikke opholde mig derved. Jeg skal blot, da jeg nu er ved dette Omme, tillade mig at gjøre en Bemærkning, og det er den at bede

om, at man ikke vil lægge altfor stor Bægt paa den Tilvægt i Styrke, som vor Flaade faar ved Torpedobaadene. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Torpedovæsenet er en Ting, som har en Fremtid for sig, og at det er Noget, som kan komme Danmark i dets Tilstand i høi Grad til Nytte. Jeg anser vort Torpedovæsen som et haabefuldt Barn — vil jeg nærmest sige — men det er ogsaa kun et Barn endnu, og det er ikke Børn, som man skal stole paa, kunne bære Vaaben for Os. Jeg vil nærmest sammenligne vort Torpedovæsen, saaledes som jeg hidtil har kunnet se det, med et Vaaben, som man havde i gamle Dage, og som man kaldte Brandere. Det var paa en vis Maade et meget frygtet Vaaben. Hvor bange Orlogsslaaderne vare for Brandere, fremgaar allerbedst deraf, at, naar man tog en Brandertapitain til Fange, saa hængte man ham uden videre under Naanoffen. Det var ikke, fordi man ringagtede ham, at man underkastede ham denne ganste færegne Shaardhed, men man var bange for Branderne, og der er ikke Spørgsmaal om, at Brandere i visse Tilfælde kunde udrette overordentlig stor Nytte — Konstantin Kanaris gjorde sit Fædreland stor Nytte med de Brandere, som han førte mod de tyrkiske Orlogsskibe —, men saalænge som der overhovedet er blevet ført Krig og har eksisteret Krigsslaader, tror jeg dog albrig, at nogen Magt har væsenligt baseret sit Søforsvar paa Brandere. Det er netop dette, som jeg mener, at man ogsaa nu skal være meget varsom med. Man skal være varsom med, endog blot i sine Drømme at basere Danmarks Søforsvar paa Torpedovæsenet. Torpedoerne kunne komme til at gjøre os stor Nytte — det haaber jeg, de kunne — men at stole paa dem vilde være altfor tidligt. Jeg mener derfor, at skulle vi udkaste en Plan til, hvilken Sømagt vi ønske at have for at hævede vor Stilling, saalænge vi kunne, gjør man bedst i at gjøre Regning paa, at man nu ligesom hidtil kun hævede sig paa Søen ved store Skibe og ved stærkt bevæbnede Skibe. Jeg siger store Skibe, ikke i og for sig fordi de ere store, men fordi store Skibe kunne føre store Kanoner, og det er med dem, man kan skyde gjennem Pantserfibe, og endvidere store Skibe, fordi de kunne føre stærke Maskiner; med dem kan man seile hurtig. Hvis vi nu skulde trykke os for Udgifterne og deraf lade os tvinge eller bevæge til at bygge mindre Skibe, Skibe, som vi maaske herhjemme synes ere store og kostbare Skibe, men Skibe, som dog i Sammenligning med andre Magters Skibe ere smaa, saa vilde det føre til, at vi enten faae Skibe med lodlig smaa Kanoner, eller at vi faae Skibe med lodlig ringe Fart, Skibe, der altid ville komme for sent der, hvor der er Seier at hente, men altid tidsef, hvor der er Nederlag at vente for dem.